

Dolžnost je pa, da izrekamo koncem leta tudi zahvalo vsem sotrudnikom in jih prosimo naj nam ne odreko svoje pomoči v novem letu. Posebno bi nam bilo ustrezno s kratkimi poročili o dogodkih po Slovenskem, kar se lahko sporoči na dopisnici.

Izhajale bodo „Novice“ v dosedanji obliki in obsegu tudi v novem letu. Cena jim bode: za ljubljanske naročnike v tiskarni prejemane: za celo leto 6 kron (3 gld.), za pol leta 3 krone (1 gld. 50 kr.) in za četrto leta 1 krono 50 vin. (75 kr.). Po pošti prejemane za celo leto 7 kron (3 gld. 50 kr.), za pol leta 3 krone (1 gld. 50 kr.) in za četrto leta 1 krono 80 vin. (90 kr.). Za pošiljanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 80 vin. (40 kr.). Naročnino se pošilja: **Blasnikovi tiskarni v Ljubljani.**

Politiški oddelek.

Na pragu novega stoletja.

Tekoče stoletje se nagiba svojemu koncu. Zvezdoznani sicer niso jednih mislij, od kdaj naj se računa novo stoletje, ali od 1. januarja 1900 ali od 1. januarja 1901 toda zdravi ljudski instinkt računa od 1. januarja 1900 in tudi katoliška cerkev je tega mnenja ter je prihodnje leto proglasila za sveto leto.

Ako motrimo življenje z višjega stališča, ako pritrdimo tistemu mislecu, ki je dejal, da je življenje narodov večni boj proti obstoječim razmeram in za višje ideale ter po tem načelu sodimo minolo stoletje, potem moramo priznati, da se je v njem izvršil velikanski napredek a da je vzlic temu človeštvo še danes jako odaljeno od svojih smotrov.

V znamenju mislij, ki jih je rodila velika francoska revolucija se je bila koncem minolega veka začela temeljita preobrazba vseh političnih nazorov, Neposredno pred začetkom 19. veka je na razvalinah teh idej Napoleon Bonaparte dvignil zastavo absolutizma in se proglasil prvim konzulom. Cela desetletja je potem vladal ta absolutizem, dokler mu niso revolucije zadale l. 1848 smrtnega vdarca. Od tedaj je hiral in umiral in četudi ljudska suvereniteta še do današnjega dne ni zadobila popolnega priznanja in še ni zmagala, je vendar tako utrjena, da si je le težko predstavljati novo reakcijo, najsi je tudi mnogo skrivnih sil na delu, da jo obnovi.

Evropa je v tem času znamenito premenila svoje lice. Narodnostna ideja je osvobodila naprej Grško in Srbijo ter Rumunsko, potem vstvarila zjedinjeno Nemčijo — ki je zdaj jedna najmočnejših držav na svetu — in zjedinjeno Italijo. Obudila je tudi druge narode, ali samo Madjari so bili tako srečni, da so si izvojevali neodvisnost, dočim se Poljaki, Čehi, Slovenci še danes zaman trudijo, da dosežejo vsaj tisto relativno samostalnost, katera je za življenje in napredovanje na narodni podlagi neizogibno potrebna.

Ob koncu 19. veka vidimo, da so se iz največje bede povzpele k novi moči narodi, ki so v začetku

veka obupavali sami nad seboj, ne moremo pa trditi, da bi danes naša ljubljena Avstrija zavzemala vsaj tisto mesto, kakor pred sto leti. Napredovala je sicer v mnogih ozirih a zdaj je bolna, težko bolna in si ne more opomoči, ker se neče oprijazniti z načelom narodne ravnopravnosti.

Politične dogodbe v minolem stoletju so tudi rodile novo mogočno stremljenje, socialno gibanje. To je sicer zašlo na pota ekstremnega radikalizma ali jedro njegovo je zdravo in dobro. V bistvu teži na tem, da se izravnajo politične pravice vseh stanov in da se tudi proletarcu osigura človeku dostojna eksistenca in v tem oziru je to gibanje že doseglo znamenitih vspehov.

Najznamenitejši napredek pa je zaznamovati na polji znanosti v obče. Človek se trudi, da razkrije vse tajnosti nature in vesoljstva, a posebnim uprav kolosalnim vspehom je človeški duh deloval na polju tehničnih ved. Dandanes hite parobrodi po vseh železnicah, zemlja je preprežena z železniciami, s telegrafi in s telefoni, ves način produkcije je predrugačen, nastala je velikanska veleindustrija, ki grozi z uničenjem malone vsemu rokodelstvu.

Ko bi naši očaki, ki so ob začetku sedanjega poletja legli pod zemljo, vstali danes iz grobov, bi se pač čudili velikanskim izpremembam in težko da bi se spoznali v sedanjem življenju. In vendar, kako kratka je doba 100 let!

Napredek povsod, kamor se ozremo. Ako premišljamo, v koliko so se izpolnili ideali, ki jih je gojilo človeštvo v tem stoletju in ako potem sestavimo obračun, moramo sicer reči, da se marsikako upanje ni izpolnilo, da se je marsikaj zgodilo in zasukalo drugače, kakor so menili naši predniki, priznati pa se mora, da tako, kakor sedaj, ob koncu 19. veka, ni bila nikdar živa misel humanitete. Človeštvo se je povzdignilo na višji nivo. To je delo velike humanitarne ideje in zanašajoč se na njeno popolno zmago saj je najplemenitejša izmed vseh, ki polnijo človeška srca, prestopamo v sveto leto 1900.